

LÖRDAGSKRÖNIKAN

Låt skolan
satsa på framtiden

Den svenska skoldebatten är hopplöst insnöad på det förflutna. Var kommunaliseringen rätt?

Bör inte betygssystemet göras om ytterligare en gång? Var det bättre med kravlöshet eller med kate-derundervisning?

Framtidens skola behöver en helt annan professionalism där det inte är tyckande som styr, utan kunskap om vad som faktiskt fungerar.

Det amerikanska Utbildningsdepartementet samlar till exempel på sin hemsida (What Works Clearinghouse) vad kontrollerade experiment verkligen visat fungerar i skolan. Samtidigt uppmuntras också nya arbetssätt förutsatt att de tidigt testas ordentligt innan de sprids vidare till andra skolor.

"Framtidens skola behöver en helt annan professionalism där det inte är tyckande som styr, utan kunskap om vad som faktiskt fungerar."

I den svenska skolan blir det ofta stopp för nya försök istället för hjälp med utvärdering.

Ådalsskolan i Kramfors hade till exempel ett stort problem. Hur ordna modersmålsundervisning och den lagstadgade studiehandledning på modersmålet?

För nyanlända kan en bra språkintrouktion och handledning vara avgörande. Kramfors är en liten kommun och behöriga modersmåls lärare växer inte direkt på träd.

Den ansvarige rektorn Mikael Wiklund rekognoscerade och fastände för en lösning som Ljusdals kommun hade anammat.

Den byggde på distansundervisning via webb där läraren satt i Uppsala (Uppsala Språkskola) och eleven i Ljusdal.

Enligt Ljusdals kommun var det enda de behövde tillhandahålla en dator med kamera och headset, resten stod Uppsala språkskola för, dessutom till en rimlig kostnad. Sedan hösten 2011 är detta nu igång också i Kramfors.

Parallellt har skolans it-resurser förnyats med en uppdatering av det trådlösa nätverk, 1-1 satsning på I-pads till elever och lärare på skolan, övergång till digitala läromedel för hela gymnasieskolan och mer.

Därför kan nu webbsändningar köras på I-pads. Möjligen blev detta den första distansundervisning via Ipad i en skola i Sverige.

Flera kommuner har skickat studiebesök till Kramfors.

Som ofta ställer regelverket dock hinder i vägen. Ådalsskolan vill även erbjuda kinesisk språkundervisning, vilket inte minst efterfrågas i Kramfors näringsliv där det finns många exportföretag.

Tyvärr ställer lagen till det då regeringen utfärdar en förordning där endast en skola i Sverige får bedriva distansundervisning inom Sverige, förutom i modersmål och studiehandledning, nämligen Torsås gymnasium. Skolverket och departementet har av obegriplig anledning inte velat eller kunnat lösa den knuten.

Det finns nu en betydande forskningslitteratur som tyder på att skolor som på rätt sätt använder IT och distansundervisning har en stor potential, både i högskolan och i den vanliga skolan.

Mest positiva resultat erhålls om en undervisning på nätet av hög kvalitet kombineras med en lokal uppföljning i arbetsgrupper eller klassdiskussioner.

Sverige behöver en skola som ständigt förbättras genom att i kontrollerade former pröva sig framåt. Inte en tummelplats för ideologiska eller nostalgiska bromsklossar.

Stefan Fölster
dalfolk@daladem.se

Blunda inte för djurförsök!

Djurförsöksetiska nämnden är i Sverige den grupp av människor som har makten att godkänna eller avslå ansökningar om nya djurförsök.

Djurförsök är, den korta versionen, inte mer än ett finare namn på förekomsten av att utföra s.k vetenskapliga tortyrexperiment på levande varelser (sövd eller vid fullt medvetande) som människan har bedömt lägre stående och därmed tingestar brukbara till vad som faller människan in att utnyttja dessa levande, kända individer till.

Genom orden etik, moral och rättvisa går en röd tråd: etik skulle i frågan djurförsök kunna översättas till eftertanke, moral till plikten att agera och rättvisa knyter ihop paketet till en mening: att efter kontemplationens slutsats agera med rättvisa gentemot de berörda.

"Rättvisa for dummies" står att finna i SAOL där ordet "rättvis" innebär att vara opartisk.

Den djurförsöksetiska nämnd som existerar idag, just nu, just här i detta land, uppfyller inga utav ovanstående krav på etik, moral eller rättvisa.

Djurförsöksetiska nämnden är varken opartisk, moraliserande eller -minst av allt - etisk.

I nämnden sitter nästan uteslutande personer med egennyttiga intressen i att godkänna ytterligare djurförsök. Två personer utav 14 ledamöter får plats i denna nämnd med kompetens att bedöma huruvida djurens lidande kan mäta sig emot de resultat man tror sig få fram.

FOTO: CLAUDIO BRESCIANI/SCANPIX

Snarare: det man säljer till allmänheten som "forskningsrön" o dyl och den summa pengar forskare, läkemedelsföretag m.fl kan tjäna på att försöket godkänns.

Alldeles nyligen godkände Djurförsöksetiska nämnden ett nytt försök på Karolinska Institutet som innebär att man droppar en ny substans i apornas ögon upp till fyra gånger om dagen. När droppningarna är klara tas blod från dem, 8 ml/kg.

Under denna period studeras ögonen varannan till var tredje dag och man mäter ögats tryck och hornhinns tjocklek.

För att uppnå tillräckligt höga koncentrationer i ögat så kan substansen också behöva sprutas in i glaskroppen på ögat med en injektionsnål.

Inte nog med detta krävs för detta försök att KI importerar ca 30 nya apor, utöver de (enligt KI) 45 indi-

vider som redan utnyttjas och hålls instängda på AFL, Karolinska Institutet.

Varifrån kommer då de 30 apor som ska gå detta hem-ska öde till mötes?

På AFL utnyttjas främst apor från Kina - ett land som fullkomligt saknar djurskyddslag.

Huvudsakligen, hävdas, att aporna kommer från uppfödare men det har vid flera tillfällen avslöjats att AFL (tidigare SMI) importerat och använt sig av viltfångade apor i experiment: något som helt strider emot den svenska djurskyddslagen.

Oavsett om aporna är uppfödda för ändamålet eller illegalt viltfångade finns där alltid en sörjande moder (då aporna tas alldeles för unga ifrån dem), en farlig och lång transportsträcka (där det inte är helt ovanligt att apor har dött under färden) och en slutdestination som ga-

ranterar tortyr och förr eller senare säker död.

Sedan årskiftet är det inom EU nu fullt lagligt att ett försöksdjur får självdö under själva försöket. Med andra ord: vid AFL och alla andra djurförsökslaboratorier i ett EU-land tillåts forskare att driva försöket såpass långt att djuret dör under själva försöket. Om det så är av smärta, medicinsk inkompetens eller ren sociopatisk sadism. KI är den enda kvarvarande institutionen som fortfarande använder sig av primater i djurförsök i hela Norden. Nu ska denna verksamhet ytterligare utökas, i och med det nya godkända ögonförsöket. Blunda inte för djurplågeri! Var med och kräv en avveckling av djurförsök: en lika förlegad, ovetenskaplig och onödig företeelse som institutionen som bedriver det.

Clara von Scheele
Djurrättsalliansen

BONS NISSES HÖRNA

Härlig promenad i vårsolen..

FOTO: BONS NISSE ANDERSSON